

О. В. БОЙКО,
здобувачка

ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: КОМПАРАТИВНИЙ АСПЕКТ

У статті проводиться дослідження інституційної структури наукової діяльності в Україні. На основі критичного аналізу доктринальних підходів до секторування організаційних форм наукової діяльності, пропонується та обґрунтовується необхідність їх структування за предметною сферою, орієнтованою на науку, освіту, виробництво, діяльність яких повинна спрямовуватись у напрямі конвергенції задля комплексного та ефективного забезпечення реалізації всіх цих сфер. Дослідження організаційно-правових форм наукової діяльності в Україні та інших зарубіжних країнах дало змогу висловити пропозиції щодо найбільш оптимальних форм наукових досліджень в Україні.

Ключові слова: сектор, наукова діяльність, інновації, технопарк.

Бойко О. В. Институциональная структура научной деятельности: компаративный аспект

В статье проводится исследование институциональной структуры научной деятельности в Украине. На основе критического анализа доктринальных подходов к секторированию организационных форм научной деятельности, предлагается и обосновывается необходимость их структурирования по предметной области, ориентированной на науку, образование, производство, деятельность которых должна направляться в сторону конвергенции для комплексного и эффективного обеспечения реализации всех вышеуказанных сфер. Исследование организационно-правовых форм научной деятельности в Украине и других странах позволило высказать предложения о наиболее оптимальных формах научных исследований в Украине.

Ключевые слова: сектор, научная деятельность, инновации, технопарк.

Boiko O. V. Institutional structure of scientific activity: comparative aspect

The article analyzes the institutional structure of scientific activity in Ukraine. Based on the critical analysis of doctrinal approaches to the organization of scientific activities, it is proposed and justified the need for their structuring in the domains of science, education, production, the activities of which should be directed towards convergence in order to ensure the integrated and efficient implementation of all of the above spheres. The research of organizational and legal forms of scientific activity in Ukraine and other foreign countries allowed to express suggestions on the most optimal forms of scientific research in Ukraine.

Key words: sector, scientific activity, innovation, techno park.

В умовах домінування ролі високотехнологічних науково-технічних розробок та інновацій у світовій економіці наукові дослідження стають пріоритетною галуззю національних економік найбільш розвинених держав. Так, за результатами зустрічі голів держав – членів ЄС у 2000 р. була схвалена «Лісабонська стратегія», спрямована на створення до 2010 р. у Європі найбільш конкурентоспроможної економіки, заснованої на знаннях. Реалізуючи дану стратегію, у 2003 р. Європейська Комісія розробила інформаційний документ «Інвестиції в дослідження: план дій», який містить рекомендації для реалізації конкретних заходів держав-учасниць¹.

Обрання Україною проєвропейського напрямку зовнішньої політики зумовило покладення на порядок денний внутрішньої економічної та соціальної політики розвитку наукової та інноваційної діяльності. Поряд з тим стан, з якого розпочинається її реформування, характеризується неповторкованістю інституційних структур, що позначається на ефективності роботи доволі потужного кадрового потенціалу. Так, слабкий вплив вітчизняної наукової сфери на соціально-економічний розвиток країни зумовлений, зокрема рудиментарною радянською організацією наукової діяльності в країні, суттєво знижує рівень наукового та науково-технічного потенціалу України, і перетворює її на донора кваліфікованих наукових кадрів та результатів. З метою модернізації організації науки в Україні у 2015 р. був прийнятий Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», проте стан його реалізації досі залишається на низькому рівні. Зокрема, у грудні 2016 р. на розширеному засіданні Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти було констатовано незадовільне виконання завдань із впровадження цього Закону, а саме: із 43 завдань, визначених Кабінетом Міністрів України, було виконано лише 9, а 2 – частково².

Науковому осмисленню цієї проблеми також приділяється багато уваги, зокрема в роботах Н. Т. Тверезовської, В. С. Марцина, П. М. Цибульова, О. П. Єлець та інших, проте, як правило, дослідження або стосуються напрацювання ідеальної теоретичної моделі в цілому, безвідносно до практики її реалізації в різних країнах світу, або зосереджені на аналізі окремих організаційних форм, не охоплюючи інституційне забезпечення наукової діяльності як системи. З огляду на це необхідним убачається провести дослідження організації наукової діяльності саме як системи з виокремленням, на підставі порівняння з практикою в інших країнах, найбільш перспективних її елементів для впровадження до чи вдосконалення організації наукової діяльності України.

Метою статті є виявлення найбільш оптимальних форм наукових досліджень в Україні на основі секторального аналізу їх організації, підґрунтя якого становитиме порівняння вітчизняного досвіду з досвідом держав, в яких науковій діяльності відводиться ключова роль.

Вчені по-різному підходять до виділення секторів організації наукових досліджень. Так, Н. Т. Тверезовська виділяє чотири основних сектори: академічний, вузівський, галузевий та виробничий. Зокрема, академічний, на її думку, спрямований на забезпечення фундаментальних досліджень, які приводять до одержання нових знань, ідей та теорій³. Проте згідно зі ст. 1 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академії наук та статусу їх майнового комплексу»⁴. Національна академія наук та інші галузеві академії здійснюють як фундаментальні, так і прикладні наукові дослідження розробляють та сприяють впровадженню у виробництво сучасних високих технологій тощо.

В. С. Марцин у своїй роботі наводить п'ять організаційних секторів: академічний, галузевий, вузівський, заводський та позавідомчий (підприємницький). До заводського сектору він відносить як самостійні науково-дослідні підрозділи, які входять до складу виробничих об'єднань, так і конструкторські, технологічні та інші технічні служби, підрозділи у структурі підприємств, які не є юридичними особами⁵. На нашу думку, цей сегмент штучно виділяється із усіх перерахованих секторів організації науки і є їх невіддільною частиною.

Щодо позавідомчого (підприємницького сектору), то, на думку науковця, він об'єднує недержавні наукові організації, створені останнім часом, як правило, у формі малих підприємств різноманітних організаційно-правових форм. До цієї сфери можна віднести створені комерційними структурами потужні наукові організації, у тому числі із залученням іноземного капіталу. Сюди ж можна включити малі інноваційні (венчурні) підприємства, приватні консультаційні осередки. Розвиток організаційних форм у сфері прикладної (галузевої) науки в сучасних умовах породив нові організаційні структури – інкубатори, технопарки, технополіси⁶.

Не можемо погодитись із позицією автора щодо необхідності виділення окремо недержавних наукових установ, спрямованих на здійснення інноваційної діяльності, оскільки така класифікація лишає поза увагою державні інноваційні організації. Взагалі слід відзначити як негативне захоплення автора стратифікацією наукової діяльності за організаційно-правовими формами, в результаті чого залишається не врахованим такий її важливий аспект, як змістове наповнення. Оптимізувати запропоновану класифікацію вбачається доцільним шляхом: по-перше, об'єднання заводського та позавідомчого сегментів за характеристикою виконуваних ним завдань, тобто наукового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання, а не залежно від їх функціонування в межах останніх чи самостійно, оскільки не можна стверджувати, що організаційна структура наукових установ є ключовим чинником визначення предмета їх діяльності, по-друге, не виокремлювати державні установи, виходячи з тих самих міркувань.

Крім цього, вчені виділяють галузевий сектор як сукупність наукових установ, підпорядкованих органам державного і галузевого управління. Він включає наукові установи та організації, які підпорядковані міністерствам і відомствам, а також самостійні науково-дослідні установи, які здійснюють прикладні наукові дослідження у певній галузі. Як зазначає В. С. Марцин, науково-дослідні установи, які працюють на певну галузь – найбільше наближені до проблем її розвитку⁷, що є їх додатковою перевагою. Проте підстав для виокремлення цього сегменту як самостійного в структурі інституційного забезпечення наукової діяльності, вбачається недостатньо, оскільки згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» галузева наукова установа (або виробничо-орієнтована) – наукова установа, науково-технічний результат діяльності якої призначений для безпосереднього впровадження у виробництво та/або практичного використання на підприємствах і в установах⁸. А діяльність так званих галузевих наукових установ, хоча й визначається та спрямовується галуззю міністерств і відомств, яким вони підпорядковані, однак не зводиться виключно до здійснення прикладних наукових досліджень та одержання науково-технічного (прикладного) результату для його подальшого впровадження у виробництво. Більше того, політика держави щодо спрощення галузевих освітніх установ, зокрема, на прикладі передачі системи навчальних закладів Національного банку України в підпорядкування Міністерства освіти і науки України на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2015 р. № 666, постановою Правління Національного банку України № 418 та відповідає як умовам коаліційної угоди⁹, свідчить про зворотні тенденції на-

дання переваги загальному підпорядкуванню установ освітнього, що справедливо й для наукового напрямку.

Окремим сегментом слід виокремити організаційно-правову форму науково-практичної діяльності, яка є зоною економічної активності та поєднують потенціал університетів, науково-дослідних структур, промислових підприємств та суб'єктів інноваційної інфраструктури регіонального загальнодержавного та міжнародного рівнів, найбільш відомим з яких є технопарк. Технопарк – це територіальний міжгалузевий науково-технічний комплекс юридично та економічно самостійних, функціонально об'єднаних навколо великого центру наукових, проектно-конструкторських, технологічних, освітніх, фінансових, інформаційних та інших закладів і промислових підприємств (переважно малих і середніх) зі спільним використанням земельної ділянки та інфраструктури, діяльність яких скоординована в межах єдиного інноваційного процесу¹⁰. Його сутність полягає у створенні необхідної інфраструктури для формування і розвитку невеликих високотехнологічних підприємств, з одного боку, і реалізації творчого потенціалу вчених наукових установ – з другого.

Перші інноваційні структури, технопарки або науково-технологічні парки (НТП) почали створюватись у 30-х роках минулого століття з метою координації та активізації наукових досліджень у інтересах підтримки загального науково-технічного розвитку. Так, Нідерландська організація прикладних наукових досліджень (TNO), яка була створена у 1932 р., спеціалізується на проведенні проривних наукових досліджень. Водночас TNO залучено до процесу практичного використання наукових досягнень та розробок у галузі бізнесу, впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та використання інновацій у суспільному житті. Порівняно з більш загальним та академічним характером університетських досліджень, діяльність TNO має практичний характер, спрямований на рішення конкретних завдань або суспільних проблем¹¹. Інакше організовано наукову діяльність в Італії, де технопарки виникали, починаючи з 70-х років ХХ ст. Юридичною формою науково-технологічної діяльності в цій країні є консорціум підприємств (організацій), до якого можуть входити науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади, органи місцевої (регіональної) влади, окремі підприємства тощо¹².

Таким чином, конкретні форми організації та управління ТП у кожному окремому випадку відрізняються. Вони, як правило, є власністю (на пайових засадах) університету, місцевого муніципалітету, акціонерних товариств і асоціацій у будь-яких комбінаціях. Частина парків функціонує на комерційній основі, частина є безприбутковими організаціями.

Формування в Україні системи технологічних парків розпочалося у 2000 р. і на сьогодні їх зареєстровано 16, з яких реально працює лише 8¹³. Проте, як зазначає О. М. Тараненко та С. В. Корновенко, українські технопарки наразі функціонують в умовах таких несприятливих факторів: 1) обмежений попит на інноваційні пропозиції всередині країни; низька платоспроможність вітчизняних споживачів нової техніки; обмежені можливості фінансування інноваційної діяльності з державного бюджету; наявність конкуренції на внутрішніх ринках з боку західних фірм-розробників технологій та інші¹⁴. Саме тому найбільш інноваційні і повномасштабні проекти, які діють в Україні є продуктом іноземних інвестицій, а не бюджетного фінансування, одним із найбільш

яскравих прикладів на сьогодні є технопарк UNIT.City¹⁵, який розпочав свою діяльність у 2017 р. у Києві. Повністю підтримуючи розвиток таких проєктів в Україні, як стимулу та сприятливої атмосфери для розвитку творчого потенціалу працівників наукової сфери, все ж слід застерегти, що неконтрольований потік іноземних технологій може призвести до придушення розвитку національного науково-виробничого комплексу, що створює реальну небезпеку виникнення технологічної залежності вітчизняної промисловості від закордонних розробок.

З огляду на проаналізований матеріал та викладені вище зауваження, вважаємо оптимальною такою класифікацією секторів організації наукових досліджень:

1) **академічний сектор** – спрямований на забезпечення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, переважно за рахунок держави. У пострадянських країнах академічний сектор, як флагман науки в державі, представлений національними академіями наук та науковими установами, які їм підпорядковуються (Україна, Республіка Білорусь, Республіка Казахстан, Російська Федерація, Республіка Вірменія, Киргизька Республіка тощо). В Україні він зосереджений у межах Національної академії наук України як вищої державної наукової організації України, яка організовує і здійснює фундаментальні та прикладні наукові дослідження, а також координує проведення фундаментальних досліджень у наукових установах та організаціях України, національними галузевими академіями наук, які є державними науковими організаціями України, які здійснюють фундаментальні дослідження, організовують, проводять та координують прикладні дослідження у відповідних галузях науки, а також науковими установами, підпорядкованими цим академіям. Подібною, але більш розвиненою за своїми функціональними повноваженнями є Агентство з науки, технологій та досліджень Сінгапуру (Agency For Science, Technology And Research, A-STAR), яке є державною структурою, що бере активну участь у формуванні і реалізації державної науково-технічної політики країни та координує відповідну роботу інших державних науково-освітнянських та інноваційних центрів¹⁶.

Водночас, у світі академічний сектор не завжди представлений системою спеціалізованих державних академічних установ, оскільки європейських країнах академії наук створені та функціонують при університетах або діють як спеціалізовані товариства¹⁷. Академічний сектор представлений великою кількістю науково-дослідних установ, які підпорядковуються самоврядним науковим закладам. Наприклад, в Італії це Національна дослідна рада (CNR), яка не лише координує більшість наукових досліджень, а й представляє країну на світовому рівні та в міжнародних інституціях¹⁸. В Іспанії діє Вища рада з наукових досліджень, діяльність якої має багатосторонній та багатогалузевий характер, хоча в більшості, як і в українській НАН, домінують фундаментальні наукові дослідження¹⁹. Більше того, академічний сектор не завжди є цілісною системою, прикладом чого може слугувати США, в яких найважливішим джерелом технічних знань є федеральні лабораторії та інші науково-дослідні установи, кількість яких на даний час сягає 700²⁰. У цій країні Національна академія наук виконує виключно функцію колективного радника Конгресу та Уряду з питань

природничих наук, здійснює, за дорученням Уряду і Конгресу США, об'єктивну експертизу наукових проєктів²¹.

Дослідження різних моделей організації академічного сектору наукової діяльності дає підстави стверджувати, що Україні більш характерною є модель системи наукових академічних установ під головування НАН, проте остання повинна бути більш включеною до конструктивного діалогу з освітянськими та інноваційними структурами;

2) **університетський сектор**, який представлений вищими навчальними закладами, що мають відповідну кадрову та матеріально-технічну базу для здійснення наукових досліджень та в яких сформувалися наукові школи. Більша частина фундаментальних і прикладних наукових та науково-технічних досліджень Європи та США, на відміну від пострадянських країни, зосереджена саме в університетах.

Можна виокремити такі моделі організації наукових досліджень в університетах: а) наукова діяльність здійснюється виключно на кафедрах університетів науково-педагогічними працівниками із або без залучення студентів (Україна та інші пострадянські країни); б) наукова діяльність здійснюється на кафедрах університетів та науково-дослідних установах при університетах (Італія та інші європейські країни); в) університети та корпоративний сектор утворюють цілісне інституційне утворення (часто у формі технологічних парків), що працює над однаковими проблемами. Сутність полягає у створенні в науково-дослідному середовищі (університеті) інфраструктури, необхідної для формування і становлення невеликих високотехнологічних фірм²² (Сполучені Штати Америки).

В Україні простежується тенденція до інтеграції науки та вищої освіти. Зокрема, Міністерство освіти і науки України одним із пріоритетних завдань визначило посилення наукової складової у вищих навчальних закладах, розвиток університетської науки, на кшталт зарубіжних країн.

Подібну концепцію щодо максимального наближення науки з одного боку, до вищої школи, а з другого – до виробництва було, наприклад, схвалено у 2001 р. у Данії²³. Позитивну практику діяльності таких університетів показує також Іспанія, 48 університетів якої виробляють 70 % іспанської наукової продукції міжнародного використання, на противагу 115 спеціалізованим дослідницьким центрам Вищої ради із наукових досліджень (аналогу НАН України), показник яких сягає лише 20 %²⁴.

На нашу думку, на сьогодні перекласти здійснення лівової частки наукових і науково-технічних досліджень з академічних установ на вищі початкові заклади неможливо. По-перше, це пояснюється великою кількістю вищих навчальних закладів, що нівелює рівень наукової підготовки викладацького складу більшої кількості вузів країни, а також неспроможність таких університетів забезпечити кафедри, лабораторії та бібліотеки необхідною сучасною матеріально-технічною базою для здійснення наукових та науково-технічних досліджень світового рівня. По-друге, висока завантаженість науково-педагогічних працівників, яка в рази вища за їхніх зарубіжних колег, суттєво заважає їх особистісному розвитку та продуктивній науковій роботі. По-третє, не врахування інтересів малого і середнього бізнесу під час формування тем досліджень, що перешкоджає співпраці наукового сектору з виробництвом, і як наслідок: відір-

ваність наукових досліджень і розробок від нагальних соціально-економічних потреб, з одного боку, та слабе фінансове забезпечення наукових досліджень – з другого.

Для подолання розриву між наукою та вищою освітою в Україні мало б стати створення дослідницьких університетів, проте статус дослідницьких отримало 14 університетів, що призвело до розпорощення коштів та ресурсів. До того ж не підготовлено та не затверджено доволі важливий урядовий акт про дослідницький університет і критерії, що включають показники співвідношення кількості науково-педагогічних і наукових працівників вищих навчальних закладів²⁵. У зв'язку з цим в Україні реалізується пілотний проект дослідницького університету нового типу – Київського академічного університету (КАУ) як державної наукової установи подвійного підпорядкування НАН України та МОН України. Він має стати справжнім дослідницьким університетом, навчальний процес у якому передбачатиме активне індивідуальне залучення студентів на ранніх стадіях їхнього навчання до науково-дослідної й інноваційної діяльності. На думку засновників, це, по-перше, гарантуватиме високу конкурентоспроможність випускників університету на ринку праці, наукових і освітніх послуг, по-друге, посилить роботу з високоякісної підготовки докторів філософії в НАН України і, по-третє, сприятиме інтеграції України у світовий науково-освітній простір (зокрема, в Європейський дослідницький простір)²⁶;

3) інноваційний сектор – пов'язаний зі здійсненням прикладних наукових і науково-технічних досліджень та впровадженням їх у виробництво і представлений взаємодією науки та виробництва. Зокрема, на принципах інтеграції, міжфірмової кооперації розвивається науково-технічне співробітництво з науковими установами, центрами, університетами, інститутами, у результаті чого виникають нові організаційні форми такої взаємодії: стартап та спін-оф компанії, технопарки і наукові парки тощо.

Стартап – це нещодавно створена компанія, що буде свій бізнес на основі інновацій або інноваційних технологій, але не вийшла на ринок або почала на нього виходити і володіє обмеженими ресурсами²⁷. Спін-оф – це міні-компанія, що займається науковою діяльністю переважно на базі університету, кінцева мета якої – створити самостійний проект і перетворитися на окремий стартап²⁸.

На думку П. М. Цибульова, в Україні особливо перспективною формою трансферу технологій може стати створення спін-оф компаній при інститутах Національної академії наук України, а також при галузевих академіях наук, де виробляється найбільший обсяг прикладних результатів наукових досліджень. Досвід США свідчить, що створення спін-оф компаній при університетах є дуже ефективною формою трансферу технологій. Проте застосування цієї прогресивної форми трансферу технологій в Україні стримується неоднозначним розумінням того, кому належать права на об'єкти інтелектуальної власності, які створені за бюджетні кошти, а також неоднозначним трактуванням неприбуткового статусу академічних інститутів та університетів²⁹. Найбільш поширеною та ефективною організаційною формою у проаналізованих країнах є технопарки.

На думку О. П. Єлєць, найбільш прогресивною формою організації поміж інноваційних структур у даний час вважається технополіс, який має складатися з трьох компонентів: великих 2–3 підприємств найбільш передових галузей

виробництва, міцної групи університетів, науково-дослідних установ, лабораторій та житлової зони. Зазвичай вони розміщуються поблизу великих міст³⁰. Проте для України такий вид організації інноваційного сектору, з тих же причин, що і для розвитку технопарків, поки не є надто перспективним.

Підсумовуючи, можна зробити такі висновки:

1. Інституційне забезпечення наукової діяльності в Україні представлено такими секторами, як: академічний, університетський та інноваційний, кожен з яких більшою мірою орієнтований на такі види діяльності, відповідно: наукові дослідження, освіта, виробництво;

2. Реформування наукової діяльності наразі повинно бути спрямоване на конвергенцію зазначених сегментів та формування з них цілісної інституційної системи науково-інноваційної діяльності, яка б комплексно розвивала усі названі вище види діяльності.

3. Однією з найбільш прогресивних організаційних форм поєднання цих секторів наразі в Україні є технопарк. Однак для розвитку національного науково-виробничого комплексу та усунення небезпеки виникнення технологічної залежності вітчизняної промисловості від закордонних розробок наукова та інноваційна політика держави повинна бути зосереджена на підсиленні потенціалу всіх перелічених секторів та на цьому ґрунті будувати діалог з іноземними інвесторами.

1. *Калятин В. О., Наумов В. Б., Никифорова Т. С.* Опыт Европы, США и Индии в сфере государственной поддержки инноваций // Российский Юридический Журнал № 1 (76) / 2011. 2. *Комітет з питань науки і освіти* завершив 2016 рік розширеним підсумковим засіданням: Прес-реліз від 11.12.2017. URL: <http://rada.gov.ua/news/Novyny/139324.html> 3. *Тверезовська Н. Т., Сидоренко В. К.* Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ., 2013, С. 22. 4. *Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу:* Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3065-14> 5. *Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін.* Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-8390.html> 6. Там само. 7. Там само. 8. *Про наукову і науково-технічну діяльність:* Закон України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19> 9. *Національний банк* передав відомчі вищі навчальні заклади до сфери управління Міністерства освіти і науки України. Прес-реліз. від 28.08.2015. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=21019732 10. *Слець О. П.* Організаційні форми інноваційної діяльності // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХП»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес та ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХП». 2011. № 7. С. 24. 11. *Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії пріоритети* (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ). С. 379. URL: kno.rada.gov.ua/uploads/documents/36385.pdf; 12. Там само. С. 371; 13. *Міністерство освіти і науки України.* «Про технологічні парки». URL: <http://mon.gov.ua/activity/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-technologij/iii-technologichni-parki/technologichni-parki-ukrayini.html> 14. *Тараненко О. М. та Корновенко С. В.* Технопарки в Україні як елемент інноваційної інфраструктури // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1(10) Т. 2 С. 47. 15. *Технопарк UNIT City:* Що запускають Бахматов і Яковер URL: <http://www.the-village.com.ua/village/business/buisness/257161-tehnopark-unit-city-scho-zapuskayut-bahmatov-i-yakover> 16. *Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії пріоритети*

(інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ). С. 492. URL: kno.rada.gov.ua/uploads/documents/36385.pdf **17.** *Академії наук країн Європи: у 2 кн.* / НАН України, Нац. б-ка України імені В.І. Вернадського; редкол.: О. С. Онищенко (голова) та ін. Київ, 2012. Кн. 2. С. 307. **18.** Там само. **19.** *Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії пріоритети* (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ). С. 367. URL: kno.rada.gov.ua/uploads/documents/36385.pdf **20.** Там само. С. 463. **21.** Там само. С. 461. **22.** Там само. С. 462. **23.** Там само. С. 357. **24.** Там само. С. 367. **25.** *Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України* С. 436–437. **26.** *Київський академічний університет: пілотний проект дослідницького університету нового типу.* Новини НАН України від 15.02.2017. URL: <http://www.nas.gov.ua/UA/Messages/news/Pages/View.aspx?MessageID=2857> **27.** *Что такое стартап?* URL: <http://predp.com/startup/main/chto-takoe-startup.html> **28.** *Спин-офф проекты: особенности формирования и отличия от стартапов.* URL: <http://apit.ru/blog/biznes/1009-spin-off-proekty-osobennosti-formirovaniya-i-otlichiya-ot-startapov.html> **29.** *Цибульов П. М.* Основи трансферу технологій (магістерська програма). URL: <http://moodle.ipo.kpi.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=30201> **30.** *Слець О. П.* Назв. праця. С. 26.

Boiko O. V. Institutional structure of scientific activity: comparative aspect

The article discusses the different forms of scientific research activity. The consideration of academician's views caused the extracting sectors of scientific activity as academics, university and innovative.

The analyzed different science entities in foreign countries led to the best practices in this sphere understanding.

In Ukraine the three sectors are defined: academical, educational, industrial. Nowadays in Ukraine the most useful for Ukrainian prosperity is technopark.

This meets the western countries' practice, where the research are held mainly at the universities.

Here in Ukraine we have different situation, where science and education are separated. But scientific entities lean to the educational, or educational entities lean to the scientific – the both, as far as reforms are carried out.

In Denmark, for instance, the practice of rapprochement of the science with education and industry was introduced in 2001, and made fruits so far. The similar core we can see in Ukrainian technoparks, which quantities was 16, but now – only 8.

In Europe and USA the spin-off scientific centers are quite popular, so author suggests the same way for Ukraine – so called spin-off companies which are expected to be successful start-ups.

Educational institutions ought to develop study activity, academical sector promote scientifically researches and industrial forms help to produce innovations. Thus, all sectors of scientific activity should advance mutually for improving each other.

Key words: sector; scientific activity; innovation, techno park.